Algoritmusok és adatszerkezetek II. Bináris keresőfák és műveleteik

Szegedi Tudományegyetem

Gyakorlati követelmények

- 2 db ZH (ápr. 9. és máj. 7.): 40-40 pont (min. 18 pont/ZH)
- Kvízek: 4 darab 5-5 pontos Coospace kvíz (min. 0 pont)
- Pluszpontok (minimumba nem számítanak bele)
- Javítás: a nagy ZH-k bármelyike javítható az utolsó előadáson

Gyakorlati követelmények

- 2 db ZH (ápr. 9. és máj. 7.): 40-40 pont (min. 18 pont/ZH)
- Kvízek: 4 darab 5-5 pontos Coospace kvíz (min. 0 pont)
- Pluszpontok (minimumba nem számítanak bele)
- Javítás: a nagy ZH-k bármelyike javítható az utolsó előadáson

Gyakorlati jegy	
[0-51) pont	elégtelen (1)
[51–66) pont	elégséges (2)
[66-76) pont	közepes (3)
[76-86) pont	jó (4)
[86– ∞) pont	jeles (5)

Gyakorlati követelmények – Coospace kvízek

- Coospace-en az előadás színterében lesznek közzétéve (de a gyakorlati teljesítés részét képezik)
- Közzététel: febr. 26., márc. 19, ápr. 16, ápr. 30
- Beadási határidő: ápr. 9, máj. 14 az előadás kezdetéig
- 3 kitöltés/kvíz, amelyek közül a legjobbat vesszük figyelembe

Gyakorlati követelmények – Coospace kvízek

- Coospace-en az előadás színterében lesznek közzétéve (de a gyakorlati teljesítés részét képezik)
- Közzététel: febr. 26., márc. 19, ápr. 16, ápr. 30
- Beadási határidő: ápr. 9, máj. 14 az előadás kezdetéig
- 3 kitöltés/kvíz, amelyek közül a legjobbat vesszük figyelembe
- Tesztenként a 10 leggyorsabb hibátlan kitöltőnek pluszpont jár

Követelmények – kollokvium

- A gyakorlat sikeres teljesítése esetén kollokvium tehető
- 10 db 5 pontos elméleti és gyakorlati kiskérdéssel
- Pluszpontok (minimumba nem számítanak bele)
- Elővizsga az utolsó előadáson (vizsgaalkalomnak számít)

Követelmények – kollokvium

- A gyakorlat sikeres teljesítése esetén kollokvium tehető
- 10 db 5 pontos elméleti és gyakorlati kiskérdéssel
- Pluszpontok (minimumba nem számítanak bele)
- Elővizsga az utolsó előadáson (vizsgaalkalomnak számít)

Kollokviumi jegy	
[0-25) pont	elégtelen (1)
[26-32) pont	elégséges (2)
[32-38) pont	közepes (3)
[38-44) pont	jó (4)
[44– ∞) pont	jeles (5)

A félév során érintett főbb témakörök

- Kiegyensúlyozott és augmentált keresőfák
- Binomiális és Fibonacci kupacok
- Geometriai algoritmusok
- Számelméleti algoritmusok
- Mintaillesztő algoritmusok

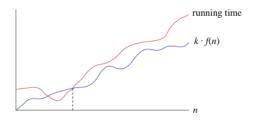
Hasznos források

- Ajánlott irodalom
 - Thomas H. Cormen Charles E. Leiserson Ronald L. Rivest
 Clifford Stein: Új algoritmusok. Kiadó: SCOLAR
- Hackerrank versenyek
- Algoritmusok vizualizációja

Ismétlés — Aszimptotikus jelölések: Ω

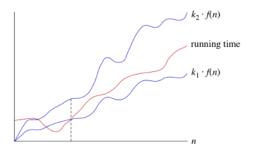

https://www.desmos.com/calculator/t8paytwq1w

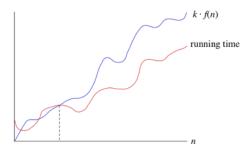

Ismétlés — Aszimptotikus jelölések: Θ

Ismétlés — Aszimptotikus jelölések: O

Ismétlés – Aszimptotikus jelölések

Kérdés

Hatékony-e az az algoritmus, amelyik futási ideje n méretű inputra $legal abb \ O(n \log n)$?

Ismétlés – Aszimptotikus jelölések

(beugratós) Kérdés

Hatékony-e az az algoritmus, amelyik futási ideje n méretű inputra $legalább\ O(n\log n)$?

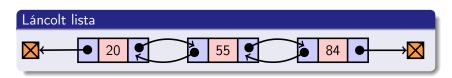
Másképp szólva, mit tudunk arról az algoritmusról, amelynek futási ideje $\Omega(1)$?

Bináris fa implementációja

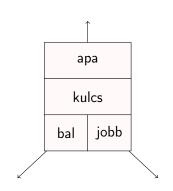
 Egy olyan "megengedő" kétszeresen láncolt lista, ahol az elemek (egy helyett) két elemhez is kapcsolódhatnak

Bináris fa implementációja

```
class Node {
    Object kulcs;
    Node* apa;
    Node* bal;
    Node* jobb;
}
```


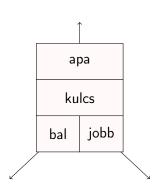

Bináris fa implementációja

```
class Node {
    Object kulcs;
    Node* apa;
    Node* bal;
    Node* jobb;
}
```

Megjegyzés

2 mutatóval és egy segédbittel (bal fiú-e az adott csúcs) is megvalósítható lenne

Fabejárások

- Inorder/preorder/posztorder bejárások
- Legegyszerűbb megvalósításuk rekurzióval történik
 - Jó azonban tudni, hogy rekurzió nélkül is megtehető mindez

```
void inorder(x){
  if(x==nil){return}
  inorder(x.bal)
  print(x.kulcs)
  inorder(x.jobb)
}
```


Fabejárások

- Inorder/preorder/posztorder bejárások
- Legegyszerűbb megvalósításuk rekurzióval történik
 - Jó azonban tudni, hogy rekurzió nélkül is megtehető mindez

```
void inorder(x){
  if(x==nil){return}
  inorder(x.bal)
  print(x.kulcs)
  inorder(x.jobb)
}
void preorder(x){
  if(x==nil){return}
  print(x.kulcs)
  preorder(x.bal)
  preorder(x.jobb)
}
```


Fabejárások

- Inorder/preorder/posztorder bejárások
- Legegyszerűbb megvalósításuk rekurzióval történik
 - Jó azonban tudni, hogy rekurzió nélkül is megtehető mindez

```
void inorder(x){
                       void preorder(x){
                                              void postorder(x){
  if(x==nil){return}
                         if(x==nil){return}
                                                if(x==nil){return}
  inorder(x.bal)
                         print(x.kulcs)
                                                postorder(x.bal)
  print(x.kulcs)
                         preorder(x.bal)
                                                postorder(x.jobb)
  inorder(x.jobb)
                         preorder(x.jobb)
                                                print(x.kulcs)
}
                       }
```


Teljes bináris fa

• Olyan bináris fa, amelynek minden belső csúcsának 2 fia van

Fában lévő kulcsok száma

A fa i-edik szintjén 2i csúcs található

Teljes bináris fa

• Olyan bináris fa, amelynek minden belső csúcsának 2 fia van

Fában lévő kulcsok száma

A fa i-edik szintjén 2i csúcs található

$$\Rightarrow$$
 a fában $n = \sum\limits_{i=0}^{h} 2^i = 2^{h+1}$ csúcsot található^a

Állítás: h magas fában $O(2^h)$ csúcs található

Teljes bináris fa

• Olyan bináris fa, amelynek minden belső csúcsának 2 fia van

Fában lévő kulcsok száma

A fa i-edik szintjén 2i csúcs található

$$\Rightarrow$$
 a fában $n=\sum\limits_{i=0}^{h}2^{i}=2^{h+1}$ csúcsot található a

Állítás: h magas fában $O(2^h)$ csúcs található

Megfordítva: n csúcsból álló fa magassága $\Omega(\log n)$

^abizonyítás teljes indukcióval

Bináris keresőfa

Keresőfa tulajdonság

A fa minden x csúcsára teljesül, hogy

- x.bal.kulcs < x.kulcs (amennyiben x.bal! = nil)
- x.kulcs < x.jobb.kulcs (amennyiben x.jobb! = nil)

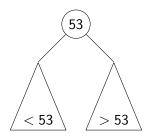

Bináris keresőfa

Keresőfa tulajdonság

A fa minden x csúcsára teljesül, hogy

- x.bal.kulcs < x.kulcs (amennyiben x.bal! = nil)
- x.kulcs < x.jobb.kulcs (amennyiben x.jobb! = nil)
- < rendezés tranzitivitásából adódóan

Kulcs keresése fában

```
FÁBANKERES(x, k) {
  if x == nil or k == x.kulcs
    return x

  if k < x.kulcs
    FÁBANKERES(x.bal, k)
  else
    FÁBANKERES(x.jobb, k)
}</pre>
```

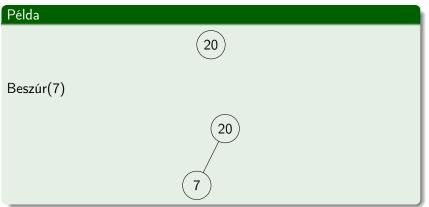

Kulcs keresése fában

Elem beszúrása bináris keresőfába

- Keresőfa tulajdonság fenntartása mellett levélként szúrunk be
- h magas fa esetén O(h) idejű

Elem törlése bináris keresőfából

Elem törlése bináris keresőfából

- 3 esetet különböztetünk meg x csúcs törlése kapcsán
 - ① x-nek nincs gyereke
 - x apjának az x-re vonatkozó mutatóját nil-re állítjuk
 - ② x-nek pontosan egy gyereke van
 - x apját "átkötjük" x egyedüli fiához
 - 3 x-nek 2 gyereke van
 - x-et megelőzőjével (bal oldali részfájának maximális elemével) helyettesítjük
- h magas fa esetén O(h) idejű

